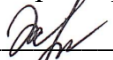

МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ
Министерство образования и науки Республики Бурятия
АМО "Кижингинский район"
Комитет по социальной политике
Отдел образования
МБОУ Могсохонская СОШ

СОГЛАСОВАНО

Заместитель директора по УВР

Жимбеева Н.Ш.

УТВЕРЖДЕНО

Директор школы

Батомункуева Т.Ш.

Приказ № 51/4

от «31» августа 2023 г.

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА

учебного предмета «Бурятская литература»

для обучающихся 10-11 классов

у. Могсохон 2023

ОБЩАЯ ХАРАКТЕРИСТИКА ПРЕДМЕТА «БУРЯТСКАЯ ЛИТЕРАТУРА»

Бурятская литература входит в общеобразовательную область «Язык и литература».

Бурятская литература является одним из главных элементов культуры бурятского народа - носителя данного языка. Он открывает учащимся непосредственный доступ к духовному богатству бурятского народа, повышает уровень их общего гуманитарного образования, а также является средством межкультурной коммуникации. Поэтому ему отводится существенная роль в решении важных задач, стоящих перед современной школой в плане формирования толерантной личности, развития ее национального самосознания.

ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ ОБУЧЕНИЯ БУРЯТСКОЙ ЛИТЕРАТУРЫ

Обучение бурятской литературе на ступени основного общего образования направлено на достижение следующих целей:

-воспитание духовно развитой личности, формирование гуманистического мировоззрения, гражданского сознания, чувства патриотизма, любви и уважения к литературе;

-развитие эмоционального восприятия художественного текста, образного и аналитического мышления, творческого воображения, читательской культуры и понимания авторской позиции;

формирование начальных представлений о специфике литературы в самостоятельном чтении художественных произведений;

развитие устной и письменной речи учащихся;

-освоение текстов художественных произведений в единстве формы и содержания, основных историко-литературных понятий;

-овладение умениями чтения и анализа художественных произведений с привлечением базовых литературоведческих понятий и необходимых сведений по истории литературы; выявления в произведениях конкретно-исторического и общечеловеческого содержания; грамотного использования литературного языка при создании собственных устных и письменных высказываний.

Обучение бурятской литературы на ступени основного общего образования направлено на достижение следующих целей:

- развитие коммуникативной компетенции на бурятском языке в совокупности ее составляющих - речевой, языковой, социокультурной, компенсаторной, учебно-познавательной;

1. *речевая компетенция* - развитие коммуникативных умений в четырех основных видах речевой деятельности (говорении, аудировании, чтении, письме);
1. *социокультурная компетенция* - приобщение учащихся к культуре, традициям бурятского народа, с учетом социально-экономических, этнокультурных, этнонациональных и других особенностей региона, в рамках тем, сфер и ситуаций общения, отвечающих опыту, интересам, психологическим особенностям учащихся основной школы на разных ее этапах (V-VII и VIII-IX классы); формирование умения представлять свою республику, культуру ее народов в условиях межкультурного общения;
2. *компенсаторная компетенция* - развитие умений выходить из положения в условиях дефицита языковых средств при получении и передаче информации;
3. *учебно-познавательная компетенция* - дальнейшее развитие общих и специальных учебных умений; ознакомление с доступными учащимся способами и приемами самостоятельного изучения языков и культур, в том числе с использованием новых информационных технологий;

•ценностно-смысловые компетенции - компетенции в сфере мировоззрения, связанные с ценностными ориентирами ученика, его способностью видеть и понимать окружающий мир, ориентироваться в нем, осознавать свою роль и предназначение, уметь выбирать целевые и смысловые установки для своих действий и поступков, принимать решения. Данные компетенции обеспечивают механизм

развитие и воспитание понимания у школьников важности изучения бурятского языка в современных условиях развития нашего общества и потребности пользоваться им как средством общения, познания, самореализации и социальной адаптации; воспитание качеств гражданина, патриота; развитие национального самосознания, стремления к взаимопониманию между людьми разных национальностей, толерантного отношения к проявлениям иной культуры.

- валеологические:

- Соблюдение надлежащей обстановки и гигиенических условий в классе
- Правильное чередование количества и видов преподавания (словесный, наглядный, аудиовизуальный, самостоятельная работа и т.д.)
- Контроль длительности применения ТСО (в соответствии с гигиеническими нормами)
- Включение в план урока оздоровительных моментов на уроке: физкультминутки, динамические паузы, минуты релаксации, дыхательная гимнастика, гимнастика для глаз.

- Соблюдение комфортного психологического климата на уроке.
- Создавать здоровый психологический климат на уроках, повышать мотивацию учащихся.

Ведущие принципы.

Реализация дидактических принципов:

- **Принцип воспитывающего обучения**(создание условий формулирования личности в целом);
- **Принцип научности** (содержание обучения должно отражать современное состояние науки, изучающей литературы-литературоведения, литературной критики. На уроках необходимо школьников обучать элементам научного поиска, основам исследовательской деятельности);
- **Принцип связи** обучения с практикой (использование уч-ся знаний в решении практических задач; применение полученных знаний в жизни; формирование собственной точки зрения, развитие у школьников устойчивости к информационному потоку, формирование критического мышления);
- **Принцип системности и последовательности**(обучение и воспитание в определенной системе, логическое построение содержания и процесса обучения);
- **Принцип доступности** (учёт особенностей развития учащихся ,организация обучения, исключающая возможность психо-физических перегрузок уч-ся);
- **Принцип наглядности** (целесообразное и эффективное привлечение органов чувств к восприятию уч. материала через ТСО и ИК-технологии);
- **Принцип сознательности и активности** учащихся при направляющей и организующей роли учителя (сознание уч-ся цели обучения, самостоятельности школьников в планировании и организации своей деятельности ; самоконтроль учеников, интерес к знаниям , самостоятельная постановка проблемы и поиск её решения);
- **Принцип прочности** (прочное усвоение знаний, переход знаний в умения и навыки на основе активности уч-ся , правильной организации повторения изученного , учёта индивидуальных особенностей уч-ся, структурирования материала с выделением главного и соблюдения логических связей, контроля результатов обучения ими их оценки);

Национально-региональный компонент программы представлен развитием письменной речи на обычаях и традициях бурятского народа.

Содержание учебного предмета

68 часов(2 часа в неделю)

XX зуун жэлэй буряад литература соо бүтээгдэһэн уран гое юртэмсэ- 1

XX зуун жэлэй буряад литература .

Буддын шажанай зохёолнууд- 2

Ульгэрэй далай. Ульгэрэй далайе модондо хиилэжэ барлагшын шулэг.

XX зуун жэлэй эхин усын буряад литература- 3+1н/р/к+1ш/а

Буряад литературын бии болон хугжэлтэ. Д.Банзаров тухай шулэг. Ерэнсэй ехэ убгэн. Ньютагай уран зохоолшод. Шалгалтын ажал.

XX зуун жэлэй 1-дэхи хахадай буряад литература (49 час+ 1н/р/к+ 3 ш/а)

Н.Г.Балданогой уран хайханай юртэмсэ. Энхэ-Булад баатар драма. Литература ба оперо. Ж.Т.Тумунов - фронтовик – сэрэгшэ. «Нойрһоо һэриһэн тала» роман . Романай 4-20 булэгууд. 22-23 булэгууд. 2 булэг 12 булэг. 27 булэгууд. Творческо практикум. Дэлгэрэй образ. Түрэл нютагаа магтанаб! «Тайшаагай ташуур» драмын туухэ. «Тайшаагай ташуур» драма. «Үүрэй толон» роман». Инаг дуран мунхэ. Арад зоноо тулоолэгшэд. Революционернуудэй ба арадай тулоо тэмсэгшэд. А.А.Бальбуровой «Зэдэлээтэ эбэнууд» роман. 1-дэхи булэг Ганга эрьсын хажууда. 4-6-7 булэгууд. 13-20 булэгууд. 25 булэг. Интеллегенциин тулоолэгшэд. Шалгалтын ажал. Ньютагай хүндэтэй хүнүүд. Ж.Б.Балданжабон «Сэнхир хаданууд» 1 булэг «Үбгэнэй гомдол». Шэнэ парторг ба удаадахи булэгууд. Унэн сэхэ хоорэлдоон. Бидэнэрыешье аха дуунэр гэнэл .Хонишон-харуулшан гээшэ гу?Т/п. Элидхэл –шэнжэлгэ «Минии нютагай ажабайдал муноо сагта» Ч.Ц.Цыдендамбаев Уран хайханай юртэмсэ. «Холо ойрын түрэлнүүд» романай 1 булэг. Зохёолой 3 -4 булэгүүд. Ажабайдал орёохон даа. Роман - новеллэ. Жаргал, гуламта, хандархан уургай булэг. Шалгалтын ажал. Минии саашанхи хараа бодол. Д.З.Жалсараевай уран творческо зам. Газар дэлхэйн дуунууд. Үншэн сагаан ботогын дуун. Т\п. Баатар тухай домог. Н.Г.Дамдинов уран хайханай юртэмсэ. «Мушэтэ харгы сонет. Сонедуудэй гурлоо. Шэлдэй занги тухай дуун.

Минии нютагай поэт-Н.Г.Дамдинов. Д.А.Улзытуевай уран хайханай юртэмсэ. Буряад хэлэн шулэг. Ая ганга шулэгэй улхоо. Ая ганга шулэг. Оршуулга тухай ойлгосо . Шалгалтын ажал.

Буряад шулэгэй абдарһаа -3час

Буряад шулэглэмэл зохёолнуудай хугжэлтэ Д.Жалсараев. Д.Д.Дамбаев «Ургы һайхан буряадни». Н.Нимбуевай «Шудэрлэгдэһэн сахилгаан»

Буряад романай, драматургийн, лирикын уран һайханай юртэмсэ –3+1 н/рк+ 2ш/а

Буряад романай уран һайханай юртэмсэ. Буряад лирикын хугжэлтэ. Буряад драматургийн хугжэлтэ ба шэнэлэлтэ. Минии арадай театрай хугжэлтэ. Шалгалтын ажал.

Календарно-тематический план 10 класса

№	Тема урока	Содержание учебного материала	Система заданий	Понятийный минимум	Домашнее задание
1	5	6	7	8	9
XX зуун жэлэй буряад литература соо бүтээгдэһэн уран гое юртэмсэ- 1ч					
1	1	XX зуун жэлэй буряад литература	Конспект Уран зохёол ба тэрэнэй тайлбарилга. Литература исскуство тухай мэдээсэл, уран зохёогшо, уран бүтээгшэ, автор тухай хадуун абаха.	Уран зохёол гэжэ юуб? Автор, зохёогшо, уран бүтээгшэ тухай мэдээсэл	Конспект, стр 3-5, толи соо шэнэ нэрэ буулгажа бэшэхэ.
Буддын шажанай зохёолнууд- 2ч					

2	1	Ульгэрэй далай	XVIII-XIX зуун жэлнуудэй аман зохёолнууд.	Уран уншалга. Буряад уран зохёолой эхи захын хугжэлтэ. Буряад литературы хүгжэлтын зам тухай	Таблица хүсэлдүүлхэ, реферат хамгаалха.		
3	1	Ульгэрэй далайе модондо ниилэжэ барлагшын шулэг	Конспект стр. 6- 7	Буддын шажанай байдал	Уран уншалга, хадуун абалга		
XX зуун жэлэй эхин уеын буряад литература- 3ч+1ч.н/р/к+1ш/а							
4		Буряад литературын бии болон хугжэлтэ	Конспект, уншалга Үе үеэрэнь буряад литературые хубаарилга.	Буряад литературы 4 уеын хугжэлтын зам. Ахамад буряад литературоведуут, тэрэнэй бэшэмэл зохёолнууд ба саашанхи хугжэлтэ.	Конспект стр. 10-15. Асуудалнууды бэлдэхэ.		
5		1	Д.Банзаров тухай шулэг Ерэнсэй ехэ уггэн	Д.Банзаровта зорюулагдаһан уран шулэг	Уншалга. 20- 30аад онуудай литературын хугжэлтын зам.	Д.Банзаровай намтар	Текстэ дутгэ дамжуулха
6		1	Нютагай уран зохеолшод	Нютагайнгаа поэдуут тухай мэдээсэл	Материал суглуулха, наһатай зоноор уулзаха, мэдээсэл абаха	Нютаг соохи хундэтэй уран бэшээшэдые мэдэхэ, ажальень сэгнэхэ	Нютагай поэдуудээр материал суглуулжа, реферат бэшэхэ
7		1	Шалгалтын ажал	Буряад			

					литературын хугжэлтоор асуудалнуудта харюу			
ХХзуун жэлэй 1-дэхи хахадай буряад литература (49ч+ 1ч н/р/к+ 3ч. ш/а)								
8			11	Н.Г.Балданогой уран найханай юртэмсэ.	Н.Г.Балданогой ажабайдалай харгы зам. Драмьн темэ ба уран найруулга. Бэшэгдэһэн сагай байдал.	Уран зохёолшын намтар конспект, удхыень хоорэхэ	Драма тухай ойлгосо. Комеди, трагеди хоерой илгаа. Драмьн удха ба темэ тухай мэдээсэл.	Уран уншалга, стр. 29-37
9			1	Энхэ-Булад баатар драма	Буряад оперо тухай мэдээсэл	«Энхэ-Булад баатар» - арадай сэдэбээр зохёолго бэшэхэ	Драмьн удха хадуун абалга	Буряад литература ба буряад оперо шэнжэлгын ажал
10			1	Литература ба оперо	Литература ба оперо хоерой нягта холбоон	Буряад оперо дууладаг буряад артистнуудые нэрлэхэ	Оперо гэжэ юуб мэдээсэл абаха	Муноо сагай оперын хугжэлтэ
11			1	Ж.Т.Тумунов - фронтовик - сэрэгшэ	Ж.Т.Тумуновай уран найханай юртэмсэ	ХХзуун жэлэй буряад уран зохёолой туухэ тухай бэшэхэ	Уран зохёолшын уран найханай юртэмсэ	Конспект, стр 38-42.
12			1	«Нойrhoо хэриһэн тала» роман	Романай эхин захын хугжэлтэ, уран зохёолой	Уран уншалга, удха дээрэ	Авторай хараа бодол	Уншаха, асуудалнуудые бэлдэхэ

					байгуулга	ажал Стр. 46-50		
13			1	Романай 4-20 булэгууд	Саашанхи байдал, зохёолой хугжэлтын зам	Удха дээрэ ажал, хоорэхэ	Уйлын хугжэлтэ	Стр. 67-70уншаха
14			1	22-23 булэгууд	Дэлгэр Должод хоёрой харилсаан, инаг дуран тухай	Характеристикэ угэхэ	Романай уран юртэмсэ	Танай хараа бодол энэ романай
15			1	2 булэг12 булэг	Буряад зоной ажабайдал, хани нухэсэл , эб хамта нэгэдэл	Стр. 47 учебник 6-7 асуудалда харюу	Ангийн байдалай саг	
16			1	27булэгууд	Эхэнэрнуудэй дурэнууд	Уран уншалга	Хуби заяан, абари зан тухай мэдээсэл	Зурагта характеристикэ угэхэ, текстэ дутэ хоорэхэ.
17			1	Творческо практикум. Дэлгэрэй образ	Дэлгэр шэнги геройнууд манай дунда	бодомжолго	Дун гаргалга	Рецензи бэшэхэ Дэлгэрэй дурэдэ
18			1	Түрэл нютагаа магтанаб!	Түрэл нютаг дурлалга, нютагаа баярлуулжа, урмашуулжа ябаха гээшэ минии уялга	Нютаг тухайгаа бэшэхэ, фото зурагуудые бэлдэжэ хамгаалха	Түрэл нютаг дурлалга, нютагаа баярлуулжа, урмашуулжа ябаха гээшэ минии уялга	Презентаци хамгаалха

19			1	«Тайшаагай ташуур» драмын туухэ	<p>XIX зуун жэлэй дүшөөд онуудта болоһон баримтата ушар тухай.</p> <p>Хориин ахалагша тайшаа Р.Д.Дымбыловэй дүрэ. Тарба Жигжитовай дүрэ.</p>	Конспект Уншаха. Стр. 53-56.	Хориин ахалагша тайшаа Р.Д.Дымбыловэй дүрэ	Характеристикэ угэхэ, зураг шэнжэлхэ
20			1	«Тайшаагай ташуур» драма	<p>Арад зоной байдал, ангиин тэмсэлэй эршэдэлгэ, Гоншог үбгэнэй дүрэ.</p> <p>Драма соохи дүрэнүүдэй хэлэнэй онсо илгаанууд..</p>	Характеристикэ бэшэлгэн.	Драмын гол удха ойлгохо	Муноо сагай байдалтай зэргэсуулгэ
21			1	«Үүрэй толон» роман»	<p>Арад зоной хубисхалай урдахи буряад нютагуудай байдал</p>	Уран уншалга. Стр. 130-139	Урданай сагай байдал	А.Н. Сахаровскаягай зураг шэнжэлхэ
22			1	Инаг дуран мунхэ	Цыремпил Должод хоёрой сэдхэлэй байдал	Асуудалнуудта харюу	Инаг дуран гэжэ юуб	Удхаарнь зураг зураха
23			1	Арад зоноо тулоолэгшэд	Нютагай зоной харилсаан	Стр. 63 даабари 2 харюу бэлдэхэ	Арад зоной тулоо оролдоһон хунууд	Уран уншалга
24			1	Революционернууд эй ба арадай тулоо	Амгалан сагай урэ дун муноо сагта	Тестовэ ажал	Удха дээрэ ажал	

				ТЭМСЭГШЭД				
25			1	А.А.Бальбуровой «Зэдэлээтэ зэбэнууд» роман.	А.А. Бальбуровой уран найханай юртэмсэ. Романай нэрын удха тайлбарилха. Авторай зохёолойngoо нэрэдэнь хандаса.	Конспект авторай зам тухай мэдэсэ. Номоор ажал стр. 4-16	Бальбуровой уран найханай юртэмсэ. 1-дэхи булэгэй удха	Стр. 3-16 уншаха
26			1	1-дэхи булэг Ганга эрьеын хажууда	Романай эхин, зохёолой байгуулга ба эхин шата	Уран уншалга. Романай гол зурилдоонэй тэмсэлэй эхин шата. Ажайбайдалай гол тусэб, удха хадун абаха.	Булэгэй удха хадун абаха.	6-16 нюурта уншаад, асуудалнуудта харюусаха
27			1	4-6-7булэгууд	Фольклорно удхань, образно системэнь	Романай уран найханай саг ба орон зай. Хоорондохи харилсаан	Романай хоорондохи харилсаа тайлбарилха	Стр. 12-28 нюурта уншаха.
28			1	13-20 булэгууд	Шажан мургэлэй асуудалнууд	Арад зоной ажабайдал ба арадай тулоолэгшэд. Ута Мархаасай образ шэнжэлжэ, текстаан абха	Ута Мархаасай образ Залуушуулай образ зохёол соохи уургэнь	Удхаарнь зураг зураха, тайлбарил бэшэхэ

29			1	25 бүлэг. Интеллекенциин тулоолэгшэд	Интеллекенциин уургэ	Хани нухэдэй абари зан туужэ бэшэхэ. Зэбэнүүдэй уургэ зохёолой нэрэдэнь	Интеллекенцин ажал габьяа зохёолой удхада	Зохёолой удхаар 5 асуудал бэлдэхэ
30			1	Шалгалтын ажал	Уран зохёолой удхаар асуудалнуудта харюу			
31			1	Нютагай хүндэтэй хүнүүд	Ажалша малша нютагай хүнүүд	Нютагай хүнүүд алдар соло	Нютаг соогоо алдартай суутай зоной аша туһыень сэгнэжэ абаха	мэдээсэл суглуулха, реферат хамгаалха
32			1	Ж.Б.Балданжабон «Сэнхир хаданууд» 1 бүлэг «Үбгэнэй гомдол»	Уран найханай юртэмсэ. Зохёохы зам. Зохёолой эхин бүлэгүүдэй удха тайлбарилга.	Уран уншалга, удхынь хоорэхэ		
33			1	Шэнэ парторг ба удаадахи бүлэгүүд	Удаадахи бүлэг соо авторай дамжуулга. Зохёолой байгуулга.	Уран уншалга, асуудал табиха. Бүлэг бүхэн даабари бэлдэхэ	Бүлэгэй удха	4, 5 асуудалнуудта харюу бэлдэхэ
34			1	Унэн сэхэ хоорэлдоон	Даржаа убгэнэй ажайдал. Суранзан Бальжаа хоёрой харилсаа зохёолой	Урдахи бүлэгүүдээр хоороон,	Унэн сэхэ ябадал заатагуй хэрэгтэй	Уншаха, асуудалнуудта харюу

					удхада хабаадалга.	элидхэл хэлгэ		
35			1	Бидэнэрыешье аха дуунэр гэнэл	Үржэнэй бэшэг тухай мэдээсэл	Үншэн басганай байдал зураглаха	Зохёолой энэ бүлэгэй удхыень хадуун абажа, зуб бурууень илгаха	Стр. 76-84 уншаха, тексттэ дүтэ хоорэхэ.
36			1	Хонишон-харуулшан гээшэ гу?	Даржаа убгэнэй ажабайдал зохёолой удхын нэрэ тайлбарилга	Даржаа убгэндэ характеристикэ угэхэ, текст соогаан абари зан харуулшан мүнүүдые буулгажа бэшэхэ	Худоогэй ажабайдал, мал адуунай аша туһа хадуун абалга.	Стр. 91 даабари 4, 8 асуудалнуудта харюу
37			1	Т/п.Элидхэл – шэнжэлгэ «Минии нютагай ажабайдал муноо сагта»	Нютагайнгаа мал адуунай ажабайдал зураглан шуумжэлхэ	Мал ажал хэрэгтэй гү, али угы гү? Асуудалда харюу бэлдэхэ	Хамтын ажал ба умсын ажал илгаа	Стр.91, даабари 2
38			1	Ч.Ц.Цыдендамбаев Уран найханай юртэмсэ	Бэлигтэй уран зохёолшодой нэгэн тухай	Конспект стр. 93-97, асуудалнуудта харюу	Бэлигтэй уран зохёолшодой аша туһа тухай	Хоорэхэ, асуудалнуудые бэлдэхэ
39			1	«Холо ойрын түрэлнүүд» романай 1 бүлэг	Гэр тухай авторай бэшэнэн дамжуулга тайлбарилха	Уран уншалга, стр 90-95, удхыень тайлбарилга	Удхынь тайлбарилга	1бүлэгэй удха хоорэхэ, гэр тухай мэдэсэ хадуун абаха
40			1	Зохёолой 3 -4 бүлэгүүд	Энэ бүлэгүүдэй удха тайлбарилжа, зуб бурууень	Стр. 95-104 уншаха	Текстын удха	Бүлэгэй удхаар 5 асуудал бэлдэхэ

					илгаха			
41			1	Ажабайдал орёохон даа	Хото худоо хоёрой ажабайдал	Гол геройн байдал зураглаха	Сатирическа удхатай зохёол тухай мэдэсэ	Уншаха, удхыень дабтаха
42			1	Роман -новеллэ	Роман - новеллэ тухай мэдэсэ дадал	Булэг бүхэндэ хубааж, илгаха	Роман –новеллэ тухай	Удхаарнь зураг зураха
43			1	Жаргал, гуламга, хандархан уургай булэг	Энэ булэгэй удхыень тайлбарилха	3 угын удхыень тайлбарилжа, удха дээрэнь ажал хэхэ	Бодомжолго бэшэхэ	Дун гаргалга, ханамжа бэшэхэ
44			1	Шалгалтын ажал	Уран зохёолой удхаар тестовэ ажал			
45			1	Минии саашанхи хараа бодол	Өөр тухайгаа, саашанхи харгы зам тухайгаа бодохо	Эжы абатаяа хөөрэлдэжэ, зуб харгы шэлэхэ зам абалга тухай	Унэн сэхэ ябадал тухай мэдэхэ	Бодомжолго бэшэжэ хамгаалха
46			1	Д.З.Жалсараевай уран творческо зам	Уран зохёолшын намтар	Конспект стр. 104-107	Уран зохёолшын намтар тухай	Реферат хамгаалха, презентаци бэлдэхэ
47			1	Газар дэлхэйн дуунууд	Шүлэгүүдэй гол темэ ба жанрнуудүү	Уран уншалга, анализ хэлгэ	Темэ ба жанр	Шүлэгүүдэй баглаа
48			1	Үншэн сагаан ботогын дуун	Эхэ эсэгэ тухай мэээсэл	Уран уншалга стр.154	Уйдхар гашуудал. Эхын уйдхар тухай	Шүлэг дабтан уншаха
49			1	Тп. Баатар тухай	Домог шэнжэлгэ	Уран уншалга	Баатар нэрын удха	Удхаарнь зураг

				домог	хэхэ			найруулха
50			1	Н.Г.Дамдинов уран хайханай юртэмсэ	Творческо зам	Конспект стр. 113-114	Нютагай поэдэй алдар соло	Реферат хамгаалха
51			1	«Мушэтэ харгы сонет	Сонет тухай мэдэсэ	Стр.155-156 уншаха	Сонет тухай мэдэсэ абаха	Анализ хэхэ
52			1	Сонедуудэй гурлоо	Сонет тухай мэдэсэ	Уран уншалга, буулгажа абаха	Сонедэй оньһон арга	Конспект, таблица зураха
53			1	Шэлдэй занги тухай дуун	Поэмэ тухай мэдэсэ	Уран уншалга стр. 157-174	Удхынь тайлбарилга	Дабтан уншалга
54			1	Минии нютагай поэт-Н.Г.Дамдинов	Нютагай зоной нэрэ хундэтэй	Уран гоёор творческо замынь хамгаалха	Презентаци хамгаалха	Шулэгуудыень, дуунуудыень сээжэлдэхэ
55			1	Д.А.Улзытуевай уран хайханай юртэмсэ	Бэлигтэй поэдэй творческо зам	Конспект. Номоор ажал	Уран зохёолшын намтар хадуун абалга	Реферат хамгаалга
56			1	Буряд хэлэн шулэг	Буряд хэлэн буряд арадай ундэһэн хэлэн	Уран уншалга стр. 190-191	Буряд хэлэн тухай	Сээжэлдэхэ
57			1	Ая ганга шулэгэй улхоо	Буряд ороноо магтан дуулаһан, абари зангынь харуулһан зохёол тухай	Уран уншалга, конспект	Зохёолой удха	Стр. 127-130 уран уншалга
58			1	Ая ганга шулэг	Япон шулэгэй хайку, танка тухай	Япон шулэгуудэй зохёолнууд	Оршуулга тухай мэдэсэ	Стр.129 уран уншалга

						тухай		
59			1	Оршуулга тухай ойлгосо	Оршуулгын орёо заршам	Конспект стр. 132	Оршуулга тухай	Уран уншалга стр. 134
60			1	Шалгалтын ажал	Уран зохёолшодой зохёолнуудаар шалгалтын ажал			
Буряад шулэгэй абдарһаа -3ч.								
61			1	Буряад шулэглэмэл зохёолнуудай хугжэлтэ Д.Жалсараев	Шулэглэмэл зохёолнуудай хугжэлтэ	Уран уншалга стр. 138-144	Шулэг сээжэлдэхэ	Дуратай шулэгуудые сээжэлдэхэ
62			1	Д.Д.Дамбаев «Ургы хайхан буряадни»	Буряад нютагайнгаа байра байдал тухай	Уран уншалга стр. 194	Стр. 195 уншаха	Уншаха
63			1	Н.Нимбуевай «Шудэрлэгдэһэн сахилгаан»	Намжил Нимбуевай творческо зам	Уран уншалга стр. 195-196	Шулэгэй удха	Удхыень хадун абаха
Буряад романай, драматургийн, лирикын уран хайханай юртэмсэ – 3ч.+1ч. н/рк+ 2ш/а								
64			1	Буряад романай уран хайханай юртэмсэ	Буряад роман ба тэрэнэй бии болохын бэлэдхэл	Конспект стр. 132-138, уншаха	Эгээ түрүүшын буряад романууд тухай	Удхыень хоорэхэ, асуудалнуудые бэлдэхэ
65			1	Буряад лирикын хугжэлтэ	Тэрэнэй жанрнууд ба поэтикэ	Конспект стр.138-144	Буряад лирика тухай	«Минии дуратай поэт» гэһэн темэдэ презентаци хамгаалха

66			1	Буряад драматургийн хугжэлтэ ба шэнэлэлтэ	Буряад театрай хугжэлтын гол зам	Арадай театр тухай мэдэсэ	Драматурги тухай ойлгосо	Нютагайнгаа арадай театр тухай материал суглуулха
67			1	Минии арадай театрай хугжэлтэ	Нютагайнгаа арадай театр ба артистнууд тухай	Презентаци хамгаалга	Хурамхаанай арадай театрнууд тухай	Материалаа суглуулжа тушааха
68			1	Шалгалтын ажал	Жэл соо материалаар шалгалта			Буряад номуудые уншаха
69-70			2	Резервные уроки				

Практические занятия по предмету

Название разделов и тем	Количество часов			
	всего	теорет.	Практически (хэлэлгэ хугжөөлгэ)	контр.работы
XX зуун жэлэй буряад литература соо бүтээгдэһэн уран гое юртэмсэ	1	1		
Буддын шажанай зохёолнууд-	2	2		
XX зуун жэлэй эхин уеын буряад литература-	4	3	1	1

XX зуун жэлэй 1-дэхи хахадай буряад литература	53	49	1	3
Буряад шүлэгэй абдарһаа	3	3		
Буряад романай, драматургийн, лирикын уран һайханай юртэмсэ	5	3		2
Всего	68	61	2	5

Содержание курса 11 класса
(68 часов 2 раза в неделю)

XX зуун жэлэй буряад удха зохоол.

XX зуун жэлэй 1-дэхи хахадай түрэл буряад уран зохоол.

Б.Барадин «Ехэ удаган абжаа».

XX зуун жэлэй 1-дэхи хахадай түрэл буряад уран шүлэг

Б.Базарон «Улаалзай», Ц.Цымпилон «Буряад басаганда».

XX зуун жэлэй 2-дохи хахадай түрэл буряад уран зохоол.

XX зуун жэлэй 2-дохи хахадай түрэл буряад үргэлжэлһэн зохоол.

Ч.Цыдендамбаевай уран һайханай юртэмсэ. «Буряад басаган» туужын гол удха. Зохёолой уран аргууд. Шалгалтын ажал.

Д. Батажабайн уран һайханай юртэмсэ. «Төөригдэһэн хуби заяан» трилоги.

Трилогиин байгуулга, гол образуудын. Сюжедэй һонирхолтой ушаралнууд. Самбуу, Шобдог ба бусад буряад, түбэд ламанарай дүрэнүүд.

Жаргал гээшэ юун бэ? Шалгалтын ажал. Найруулга Аламжын зол жаргалаа бэдэрэлгэ.

Ц-Ж.А. Жимбиев «Гал могой жэл».

С.С. Цырендоржиев «Үүрэй солбоной гое гээшэнь»

А. Ангархаевай уран һайханай юртэмсэ. «Мүнхэ ногоон хасуури» гэһэн романай гол удха. Роман дотор табигдаһан проблемэнүүд. Романай онсо шэнжэ.

Б. Ябжанов «Нулимса».

XX зуун жэлэй 2-дохи хахадай түрэл буряад уран шүлэг.

Ц-Д. Дондогой «Эхэ тухай хоердохи поэмэ»

Л.Д. Тапхаев «Дүрбэн сэсэг».

Мүнөө үеин түрэл буряад уран зохоол.

Д.О. Эрдынеев «Үйлын үри»

А.Г. Лыгденов «Морин хуур», «Үншэн».

Ч.Ц.Гуруев «Туһалха хэрэгтэй»

Д.А.Дылгыров «Сэдьхэлэй гуниг»

Буряад зүжэглэмэл зохоол. Тэрэнэй хүгжэлтэ Мүнөө үеын пьесэнүүдэй поэтикэ

М. Батоин. «Таршаа Намжалай түүхэ». «Юртэмсын гурбан сэсэшүүл»

Б-М.П Пурбуев «Эрьхэ наран-1» Ямар байнабта, эжы? «Эрьхэ наран-2» Хүлисыт даа намай,эжымнай!

Мүнөө үеын буряад уран шүлэг.

Г Раднаева «Түрэлгын зоболон»

АЛ Ангархаев «Би шулуунби»

БС Дугаров «Түрэлхидэйм хэлэн, хүлисөөрэй»

ГХ Базаржапова -Дашеева «Үеһөө үедэ уг залган»

М Чойбонов «Минии нүхэд -амиды бурхад», «Наһанайм табисуур»

№	Тема урока	Система заданий	Кол-во часов	Дата
1	XX зуун жэлэй 1-дэхихахатай түрэл буряад уран зохоол.		1	
2	Б. Барадинай намтар, зохёохы зам	Уран зохёолой текст драматургическа жанрай байһаарнь хараадаа абажа, тодоор, уранаар ролёор уншаха.	1	
3	«Ехэ удаган абжаа» - түүхэтэ трагеди	Уран зохёолой текст драматургическа жанрай байһаарнь хараадаа абажа, тодоор, уранаар ролёор уншаха	1	
4	Зүжэгэй үйлэдэгшэ нюурнууд	Эрехэн удаган Бадан Тураахин хоёрой дүрэнүүдые зэргэсүүлхэ. Зохоол соо зураглагдаһан түүхэтэ нюурнууд тухай хөөрэлдөөн.	1	
5	Зүжэгэй гүн удха, уран аргууд	Зүжэгэй гол герой Таршаа Намжалда бэшэмэл характеристикэ үгэхэ. Зүжэгэй символическа, условно талануудые, поэтикыень шэнжэлхэ. Түгэсхэлэй хүдэлмэри –асуудалнуудта харюу. Хараһан спектакльда рецензи бэшэхэ	1	

16	XX зуун жэлэй 1-дэхи хахадай түрэл буряад уран шүлэг		1	
71	Б.Базарон «Улаалзай»	Мэдээсэл бэлдэхэ: буряад уран зохёолой долгиной түлөөлэгшэд тухай.	1	
81	Ц.Цымпилон «Буряад басаганда»	«Буряад басаганда» гэхэн шүлэг уран гоёор уншалга. Шүлэгэй удха болон түхэлэй бэе бээдээ нүлөө тухай: композициин талаһаа тайлбари; уянгата дүрын онсо өөрэ байдал, хөөрэлгын маяг; шүлэгэй абяануудай жагсаал, звукозапись, ассонанс, аллитерации хэрэглэлгэ; ритм, строфика, графика, тэдэнэй удха тухай; уран аргуудые зүбөөр ба баримтатгаар хэрэглэлгэ	1	
91	Шүлэгэй саг болон орон зай	Зохёол дотор хэрэглэгдэһэн уран аргуудые нь оложо, шүлэгэй шүүлбэри хэхэ.	1	
101	Зохоолго		1	
111	XX зуун жэлэй 2-дохи хахадай түрэл буряад уран зохоол.		1	
12	XX зуун жэлэй 2-дохи хахадай түрэл буряад үргэлжэлһэн зохоол.	Лекци, конспект, асуудалнуудта харюу. Хоорэлдөөндэ хабаадалга	1	
13	Ч.Цыдендамбаевай уран найханай юртэмсэ.		1	
14	«Буряад басаган» туужын гол удха.	Найшаагдаһан, дүтөөр һанагдаһан зохёолой али нэгэ геройдо дэлгэрэнгы тодорхойлол үгэхэ. Шэлэжэ абаһан геройн дүрэ юундэ найшаалтайб. Тэрээнһээ жэшээ абамаар гү гэжэ тодорхойлох.	1	
15	Зохёолой уран аргууд.		1	
16	Шалгалтын ажал.		1	
17	Д-Р. О. Батажабайн уран найханай юртэмсэ.	Авторай намтар, зохёохы зам тухай. Д. Батожабай –драматург, прозаик гэхэн темэдэ тобшо тайлбари хэлэжэ үгэхэ. Тэрэнэй	1	

		бэшлэн ехэ ехэ зохеолнуудые жанраарнь илгажа нэрлэхэ.		
18	«Төөригдэнэн хуби заяан» трилоги.	Уран зохёолой текст эпическэ жанрай байһаарнь хараадаа абажа, тодоор, уранаар уншаха.	1	
19	Трилогиин байгуулга, гол образуудынь.	Сасуулга. Геройнуудай адли тала ба илгааень элирүүлхэ. Аламжын образ тайлбарилха. Хрестоматиин бүлэгүүд сооһоо тэрэниие ураар зураглан харуулһаниинь.	1	
20	Сюжедэй һонирхолтой ушаралнууд. Самбуу, Шобдог ба бусад буряад, түбэд ламанарай дүрэнүүд.	Романай композици, байгуулга тухай. Романай идейнэ удха тодорхойлон хэлэхэ. Роман соохи сатирическэ зураглалнуудые оложо, уран гоёор хөөрэхэ.	1	
21	Жаргал гээшэ юун бэ?	Буддын шажан барижа байһан ламанарай элдэб аашануудые уран зохеолшын хайра гамгүйгөөр наадалжа, шүүмжэлжэ элирүүлһэн уран аргуудые роман сооһоо оложо харуулха.	1	
22	Шалгалтын ажал	Трилоги тухай онсодхол, асуудалнуудта, даабаринуудта харюу.	1	
23	Найруулга Аламжын зол жаргалаа бэдэрэлгэ.	Үзэгдэнэн зохёолой удхаар табигдаһан асуудалнууд нурагшадай ямар мэдэсэтэй, шадабаритай, дүршэлтэй болоһые шалгаха зорилготойгоор түгэсхэлэй хүдэлмэри болгон тест үгэхэ.	1	
24	Ц-Ж.А. Жимбиев	Авторай намтар, зохёохы зам тухай. Ц-Ж.А. Жимбиев –прозаик гэнэн темэдэ тобшо тайлбари хэлэжэ үгэхэ. Тэрэнэй бэшлэн ехэ ехэ зохеолнуудые жанраарнь илгажа нэрлэхэ.	1	
25	«Гал могой жэл».	Уран зохёолой текст эпическэ жанрай байһаарнь хараадаа абажа, тодоор, уранаар уншаха.	1	
26	Шэрүүн дайн	Эсэгэ ороноо хамагалгын Агууехэ дайн зохеолой хуудаһанууд дээрэ	1	

27	Батажабай гэр булынхид	Батажабайн гэр булынхидэй характеристикэ	1	
28	Эртэ ехэ болоһон үхибүүд	Дайнай үеын үхибүүдэй дүрэнүүд	1	
29	Һүнийн моришон	Батожабай дүрэ	1	
30	Батажабай эжы	Эжын зүрхэн шэмшэрнэ	1	
31	Найруулга «Батажабайн дүрэ»		1	
32	С.С. Цырендоржиев «Үүрэй солбоной гоё гээшэнь»	Уран зохёолой текст эпическэ жанрай байһаарнь хараадаа абажа, тодоор, уранаар уншаха.	1	
33	С.Цырендоржиевай «Үүрэй солбоной гоё гээшэнь» гэхэн туужын онсо шэнжэнүүд, проблематика	Зохеолой анализ, уран аргууды шэнжэлэл	1	
34	Агваан хүбүүхэнэй дүрэ. Дайн ба үхэл үхибүүнэй харасаар. «Үүрэй солбоной гоё гээшэнь» гэхэн зохеолой лиризм тухай	Агваанай характеристикэ. Зохеолой лиризм. Дайнай шэрүүн шарай	1	
35	Хэлэлгэ хүгжөөлгэ. Жамсо Раднаевай «Бэшэг» гэхэн зурагаар зохёолго бэшэлгэ		1	
36	Ардан Ангархаевай уран найханай юртэмсэ «Мүнхэ ногоон хасуури» гэхэн роман	Уншалга, хөөрөлдөөн, шүүмжэлэл. Уран зохёолой текст эпическэ жанрай байһаарнь хараадаа абажа, тодоор, уранаар уншаха.	1	
37	«Мүнхэ ногоон хасуури» гэхэн романай уран найханай юртэмсэ	Геройнуудай абари зангыень таарамжатай оньһон үгэнүүдээр тайлбарилха.	1	
38	«Мүнхэ ногоон хасуури» гэхэн романаар зохеолго	Найшаагдаһан, дүтөөр ханагдаһан зохёолой али нэгэ геройдо дэлгэрэнгы тодорхойлол үгэхэ. Шэлэжэ абаһан геройн дүрэ юундэ найшаалтайб. Тэрээнһээ жэшээ абамаар гү гэжэ тодорхойлох.	1	
39	Зохеолго	Һануулга-схемэдэ түшэглэн, сюжетдэй	1	

		шүүлбэри хэхэ: зохёолой экспозици, уялдуулагша, эршэдэлгэ, түгэсхэгшэ элирүүлхэ. Тест – шалгалта Түгэсхэлэй хүдэлмэри – тестын асуудалнуудта харюу. Юунэй түлөө хүн боложо түрэнэн хүн гээшэбиб гэнэн асуудалда харюу болгон, найруулга - бодомжолго бэшэхэ		
40	Б Ябжановай зохеолнуудай уран найханай юртэмсэ		1	
41	«Нулимса». Онсо шэнжэнүүд, проблематика ба уран аргууд.	Уншалга, хөөрэлдөөн, шүүмжэлэл. Уран зохёолой текст эпическэ жанрай байһаарнь хараадаа абажа, тодоор, уранаар уншаха.	1	
42	ХХ зуун жэлэй 2-дохи хахадай түрэл буряад уран шүлэг.		1	
43	Ц-Д.Дондогой «Эхэ тухай хоердохи поэмэ»	Зохеолой анализ, хөөрэлдөөн	1	
44	«Эхэ тухай хоердохи поэмын»уран найханай юртэмсэ		1	
45	Л.Д. Тапхаев «Дүрбэн сэсэг».		1	
46	Зохеолго		1	
47	Мүнөө үеын түрэл буряад уран зохеол.		1	
48	Д.О.Эрдынеев «Үйлын үри»	Уншалга, хөөрэлдөөн, шүүмжэлэл. Уран зохёолой текст эпическэ жанрай байһаарнь хараадаа абажа, тодоор, уранаар уншаха, зохеолнуудай анализ. Гол геройнуудта ба зохеол соохи үйлэ хэрэгүүдтэ өөрынгөө хандаса харуулха	1	
49	А.Г.Лыгденов «Морин хуур»,		1	
50	«Үншэн».		1	
51	Ч.Ц.Гуруев «Туһалха хэрэгтэй»		1	
52	Д.А.Дылгыров «Сэдьхэлэй гуниг»		1	

53	Зохеолго		1	
54	Буряд зүжэглэмэл зохеол. Тэрэнэй хүгжэлтэ Мүнөө үеын пьесэнүүдэй поэтикэ		1	
55	М. Батоин. «Таршаа Намжалай түүхэ».	Ролеор уншалага, геройнуудай абари зан элирүүлхэ, тэдээндэ өөрынгоо хандаса харуулха, хэрэгүүдыень сэгнэхэ, зохеолнуудай анализ, өөрынгөө ханамжа хэлэн ойлгуулха	1	
56	«Юртэмсын гурбан сэсэшүүл»		1	
57	Б-М.П Пурбуев «Эрьехэ наран-1» Ямар байнабта, эжы?		1	
58	«Эрьехэ наран-2» Хүлисыг даа намай,эжымнай!		1	
59	Тестировани		1	
60	Зохеолго		1	
61	Мүнөө үеынбуряд уран шүлэг.		1	
62	Г Раднаева «Түрэлгын зоболон»	шүлэгүүдые уран гоёор уншалга. Шүлэгэй удха болон түхэлэй бэе бээдээ нүлөө тухай: композициин талаһаа тайлбари; уянгата дүрын онсо өөрэ байдал, хөөрэлгын маяг; шүлэгэй абяануудай жагсаал, звукозапись, ассонанс, аллитерации хэрэглэлгэ; ритм, строфика, графика, тэдэнэй удха тухай; уран аргуудые зүбөөр ба баримтатыйгаар хэрэглэлгэ	1	
63	АЛ Ангархаев «Би шулуунби»		1	
64	БС Дугаров «Түрэлхидэйм хэлэн, хүлисөөрэй»		1	
65	ГХ Базаржапова -Дашеева «Үеһөө үедэ уг залган»		1	
66	М Чойбонов «Минии нүхэд -амиды бурхад»,		1	
67	«Наһанайм табисуур»		1	

68	Уран уншагшадай конкурс		1	
----	-------------------------	--	---	--